

DOKUMENT			SIDA
Diakonipastoral med inriktning ekonomisk och social utsatthet för Lundby församling.			1(7)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Svenska kyrkan	2020-01-08	Till Kyrkorådet	2.1

Diakonipastoral med inriktning ekonomisk och social utsatthet för Lundby församling.

I Lundby församling är det diakonala perspektivet och arbetet levande i all verksamhet. I denna diakonipastoral har vi valt ett smalare perspektiv. Vi fokuserar på det diakonala arbete som utförs av diakonerna. Syftet är att förbättra och utveckla arbetet som rör ekonomisk och social utsatthet.

Beslutad av kyrkorådet: 2020-01-20

Ska följas upp: efter beslut av kyrkorådet.

Församlingens uppdrag att bedriva diakoni/diakonisyn

Diakoni är ett teologiskt begrepp för en bärande del av kyrkans identitet och uppdrag.

Diakoni är en grundläggande livsytring för församlingen.

Diakoni är uppdraget att på olika sätt göra Guds kärlek synlig i ord och handling.

Diakonin i församlingen ska arbeta för rättvisa, försoning och återupprättelse.

Diakonin i församlingen ska samverka med andra delar av civilsamhället och bidra med diakonal och teologisk kompetens och erfarenhet kring olika frågor.

Församlingens diakonala arbete kan beskrivas som relationsbyggare genom att länka enskilda människor till varandra, det diakonala arbetet till gudstjänsten, aktiva församlingsmedlemmar till andra i närsamhället, församlingen som organisation till andra organisationer.

Församlingens nuvarande arbete

Detta har vi

Sju diakoner som arbetar både distriktsvis och med gemensamma uppdrag. Ideella finns, få i några distrikt, fler i andra. Inga särskilda lokaler finns för diakoni. Budget för verksamheter äskas enligt verksamhetsplanerna distriktsvis och för det gemensamma övergripande. Ideella medverkar i bl. a öppna verksamheter som t ex café, öppen kyrka, Liten och Stor, kyrkkaffe, andakter på äldreboende, besöksgrupp, second hand och gudstjänst. Vid större enstaka evenemang som jul, påsk, midsommar, födelsedagsfirande, julfirande med mera.

Detta gör vi

I diakonin läggs mycket tid på verksamheter med inriktning på livskvalitet och ett gott samhälle. Däremot läggs det lite tid och resurser på verksamheter med förändring och problemlösning i fokus. Detta beror delvis på att församlingen haft ett särskilt avtal med Stadsmissionen där de har fördelat pengar till Lundbybor för vår räkning. Församlingen har haft få verksamheter som varit riktade till de mest utsatta, till exempel har vi haft fondsökarträffar. I distrikten utformas diakonin utifrån det lokala sammanhanget och dess behov. Dock möter diakonerna svår social problematik och psykisk ohälsa i sin vardag som det är svårt att hjälpa i dagsläget. Antalet besökare med denna problematik varierar i distrikten i antal men upplevs ta tid och som diakon kan känslan av hjälplöshet infinna sig.

Se sidan 3 ”dessa möter vi”

De diakonala verksamheterna kan delas in i tre inriktningar:

- * Livskvalitet och ett gott samhälle med omsorg och gemenskap i fokus. Till exempel öppna verksamheter som caféer för vuxna och barngrupper.
- * Allmänmänsklig problematik med omsorg och gemenskap samt förändring och problemlösning i fokus. Till exempel sorgegrupper, samtalsmottagningen med mera.
- * Allvarlig social och psykisk problematik med både omsorg och gemenskap samt förändring och problemlösning i fokus. Till exempel enskilda samtal/självvård, fondträffar med mera.

Dessa leder arbetet: Se verksamhetsplanerna

Kommentar: Diakonerna är med i många verksamheter som i verksamhetsplanen inte definieras som diakoni.

Detta kan vi

Bland diakonerna finns en bred kompetens med erfarenhet från församlingsarbete, Stadsmissionen och i respektive yrken: socionom, sjuksköterska, grundskollärare, lärare med specialpedagogisk kompetens, fritidspedagog, social omsorgsprogram, teolog, grundläggande psykoterapeututbildning.

Dessa möter vi

Människor som bor eller vistas i församlingen.

Människor i ekonomisk och social utsatthet, till exempel pensionärer med låg pension, människor som levt på ekonomiskt bistånd som försörjningsstöd, a-kasseersättning sjukersättning, asylsökande, gömda. Människor med upplevd ensamhet och med psykisk ohälsa, digitalt utanförskap.

Detta är några exempel på vad diakonerna möter i sin vardag.

- En man som har boendestöd hamnar ofta mellan stolarna. Han hade akuta tandproblem, kontaktade tandläkaren och därefter Försörjningsstöd. Då visade det sig att Försörjningsstöd inte ville betala hans räkning så han fick betala den själv, för pengar han inte hade. Det händer många gånger, att han inte får rätt hjälp och han blir frustrerad av att vara beroende av andras beslut kring hans situation.
- Det ringer på dörren till kyrkan
Människor som är papperslösa och saknar mat, kläder, bostad, pengar, mediciner, sammanhang...
Människor som är asylsökande och behöver juridisk hjälp, kläder mat, bostad, mat, sammanhang...
- Människor som inte fått sitt försörjningsstöd, sjukersättning eller pension, aktivitetsstöd i tid och som inte kan betala hyran, elen, mediciner, läkarbesök, tandläkare.
- Vilsna människor som inte har någon plats i samhället, oftast med missbruksproblem eller psykisk ohälsa. Som ofta inte uttrycker något särskilt behov.
- Människor som önskar hjälp i myndighetskontakter.
- En person har bott i Lundby församling i så gott som hela livet. Hen är psykiskt sjuk och har inte arbetat på många år. Hen har barn som hen har dålig kontakt med. Hens liv är kantat av misshandel, missbruk och psykisk ohälsa. Hen vill ha hjälp med samhällskontakter, men även be i kyrkan.

Dessa samverkar vi med

Avtal med Göteborgs kyrkliga Stadsmission, vi ger GKS pengar för att stödja deras arbete för hela Göteborg.

Kyrkans familjerådgivning, familjer från vår församling får förtur.

Kyrkans SOS (tidigare Kyrkans Jourtjänst), vi arbetar aktivt för att finna personer som vill jobba ideellt i Jourtjänsten.

Samarbete med till exempel barnhälsoteam, psykosociala teamet, ASIH (avancerad sjukvård i hemmet), lokal samverkan som ser olika ut i distrikten.

Församlingens omvärld

Statistik från Göteborgsbladet 2018: Lundby församling folkmängd 82 883

personer. Befolkningsökning sista året 2136 personer. Utlandsfödda 37.3%.

Det är en spännvidd i församlingen. För att belysa detta visar vi Eriksberg och norra Biskopsgården.

	Eriksberg	Norra Biskopsgården
Antal födda i utlandet	18,5 %	63,8%
Medelinkomst	392 200 kr	174 700 kr
Hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd (socialbidrag)	45 hushåll	630 hushåll
Ohälsotal, dagar med sjukpenning, rehabpenning, sjuk- och aktivitetsersättning	15,4	26,1
Arbetslöshet	2,5 %	16,1 %
Eftergymnasial utbildning	43,1 %	14,9%
Behörig till minst gymnasiets yrkesprogram	87,2 %	39,0 %

Som en del i diakonipastoralen bjöd arbetsgruppen för diakonipastoralen in till samtal med representanter för Folkhälsan, Medborgarkontoret, Bräcke diakoni, samt socialtjänsten.

Under samtalet diskuterades och informerades om hur hjälp kan se ut och om hur situationen ser ut för den som har det svårt ekonomiskt, är papperslös eller asylsökande utifrån de olika sammanhang som var representerade. Det framkom förslag om att socialtjänsten skulle komma ut och berätta hur de arbetar och vad som krävs för att få hjälp, kanske då i en trygg miljö, som kyrkan. Även att det är viktigt att man t.ex. inom kyrkan uppmuntrar våldsutsatta kvinnor att söka hjälp. Boendeproblematiken är svår. Det är en lång process att få en bostad. Det finns 10 kommuner i Västerbotten dit nyanlända familjer får flytta på grund av att det finns fler lediga bostäder där.

Det blev ett bra möte, men det märktes tydligt att socialtjänstens personal som arbetar med myndighetsutövning har en annan kunskap om och förståelse för hur det är att ansöka om t.ex. ekonomiskt bistånd. Den kunskap som kyrkans diakoner har om hur det är att ansöka om hjälp, och hur svårt det är att få hjälp, är viktigt att ha med i det fortsatta arbetet.

Samtal pågår mellan kyrkoherden och Stadsmissionens direktor kring framtida gemensamma områden. Detta påverkar församlingens framtida diakonala arbete.

Det har genomförts flera studiebesök. Jönköping, Domkyrkan i Göteborg och Stockholm-Matmissionen har besökts samt Frälsningsarmén i Kville och Smyrnas Manna. Samtal per telefon med diakon i Nylöse församling om matkassar.

Hela Människan i Jönköping driver ett projekt som heter DELA (Diakonalt Effektivt Livsmedelsansvar). Butiken öppnade i januari 2018.

Bakgrunden till detta projekt var att förbättra sina hjälpinsatser till ekonomiskt utsatta personer, förbättra miljön och erbjuda arbetsträning för personer som står utanför arbetsmarknaden. Det är många aktörer både inom kyrklig verksamhet, kommun och näringsliv som sponsrar verksamheten ekonomiskt.

Domkyrkan i Göteborg

Anledningen till att man startade med att dela ut matkassar var att det kom människor från hela Göteborg för att ansöka om presentkort på Willys. Kostnaden för presentkortet blev alldeles för hög, så man behövde hitta ett nytt sätt att hjälpa. De rekvisitioner man nu delar ut är till Ebbes Hörna. Diakonerna i Domkyrkan gjorde ett studiebesök på Smyrnas Manna och tyckte att den verksamheten var bra.

Nylöse församling - öppen kyrka

Här finns det enkelt fika och sällskap för den som behöver lite bröd och emellanåt en matkasse. Bra att kunna säga till den som ringer och söker hjälp att det finns en matkasse att hämta. Inte bra att det oftast stannar på den nivån. Det vore bra att kunna hjälpa mer och på ett annat sätt, att åtgärda orsaken till problemet. Att socialtjänsten hänvisar betyder att man riskerar cementera problemet genom matkassen i stället för att långsiktigt hjälpa.

Reflektion och sammanfattning:

Tidigare kunde diakonerna i församlingen hänvisa människor som ansökte om mat, kläder, räkningar och hjälp i myndighetskontakter till Stadsmissionen och veta att de bistod på ett professionellt och bra sätt.

Stadsmissionen har sedan cirka ett år tillbaka ändrat arbetssätt. Tidigare kunde man komma på enskilda besök för att ansöka om ekonomiska bidrag och materiell hjälp. Nuvarande arbetssätt rymmer enskild vägledning i myndighetskontakter, men ingen ekonomisk eller materiell hjälp. Man har också fondsökarträffar, vilket både Lundby församling och Medborgarkontoret vid Vårväderstorget har.

På grund av Stadsmissionens förändrade arbetssätt har det blivit så att diakonerna hänvisar till Frälsningsarmén på Kvilletorget trots att vi själva arbetar i en "stark" organisation. Frälsningsarmén märker av ett ökat antal hjälpsökande från Lundby församling. En av deras tjänster för socialt arbete i Kville kommer att dras in under hösten 2019. Flera församlingar i vårt närområde ser materiella behov och delar ut mat. Vi kommer att arbeta med att lyssna in och komma djupare in i människors

behov för att hjälpen inte ska stanna vid en matkasse utan bli till självhjälp och bli mer långsiktig. Mycket av diakonernas tid idag läggs på öppna gemenskaper och vi vill minska diakonernas insatser på dessa mötesplatser för att frigöra tid för att kunna möta de behov vi visat på i diakonipastoralen.

Utmaningar och behov på lång och kort sikt

Tänkbar strategi för att möta utmaningen: Arbetsgruppen för diakonipastoralen ser ett behov av att hjälpa på ett mer genomtänkt sätt.

Människors berättelser om sin utsatthet och de rapporter arbetsgruppen tagit del av visar på ett stort behov av både kort- och långsiktigt stöd.

Arbetsgruppen ser flera fördelar med att samla kompetens lokalt kring frågor som rör ekonomiska och sociala frågor. Arbetet kan då mer fokuseras på detta.

För den som söker hjälp kan kontakten med diakonimottagningen bli en väg in i församlingens gemenskap eftersom flera av de diakonala verksamheterna i distrikten har omsorg och gemenskap i fokus. Arbetsgruppens bedömning är att en diakonimottagning skulle komplettera detta fokus med ett annat fokus, - hjälp till problemlösning för den som lever i ekonomisk och social utsatthet.

Diakonerna har skrivit ner diakonala utmaningar för de olika distrikten och övergripande och här ser vi behov av fortsatta samtal och åtgärder.

Prioriteringsplan

Arbetsområde:	Aktiviteter	Varför? Motivera:
Ekonomiskt stöd och hjälp vid myndighetskontakter.	Diakonimottagning lokalt med möjlighet till ekonomiskt och socialt stöd. Att på lång sikt öppna en livsmedelsbutik med möjlighet att handla billigt för den som lever i ekonomisk utsatthet.	I denna aktivitet är förändring och problemlösning i fokus.
Upplevd ensamhet/psykisk ohälsa.	Mötesplatser i distrikten och gemensamma aktiviteter.	Här är omsorg och gemenskap i fokus.
De verksamheter där diakoner medverkar utöver verksamhetsplan för diakoni.	När behövs en diakon i aktiviteten? Stärka arbetslagen i diakonalt bemötande för att kunna frigöra diakonens tid.	Reflektion och öppenhet för omfördelning av resurser utifrån diakonala behov vad gäller allvarlig social eller psykisk problematik.

Handlingsplan

Det finns en medvetenhet om fallgropar och svårigheter som präglar Visionen som är att få jobba vidare och göra studiebesök i Borås där Diakonicentral har öppnats men mött på en del svårigheter. Likaså vill vi titta mer på arbetet som görs i Mölndals pastorat, Nylöse pastorat och Frälsningsarmén i Kville. Kontakta Socialtjänsten och andra aktörer som kan vara till nytta för självhjälp. Visionen är att börja i det lilla formatet med en Diakonimottagning. En diakon får uppdraget att vara samordnare och tillsammans med diakonkollegiet inskaffa information och göra fler studiebesök. Diakonsamordnaren arbetar också i den öppna verksamheten. Kan två diakoner möta människor en viss tid i veckan för förändring och problemlösning?

Uppföljningsplan

Under senare delen av vårterminen 2020 start i det lilla formatet och utvärdera arbetet i december 2020. Mer detaljerad plan görs under våren 2020.

Uppföljningar

Görs utifrån uppföljningsplan.

Sprida

Göra ett blad med information om diakonimottagningen. Info på hemsida och Socialtjänsten.